

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Grecya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 1. maja. Dnia 2. maja 1857 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesyłany XIX zeszyt dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 80. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z 10. kwietnia 1857, prawomocne w Węgrzech, Krocacji i Sławonii, Serbskiem województwie z Temeskim banatem, równie jak w Siedmiogrodzie, — dla objaśnienia niektórych przepisów najwyższych patentów z 16. stycznia 1854, nr. 21, 22 i 23. Dzień. ustaw państwa, następnie z 1. stycznia 1856, nr. 7, Dzień. ustaw państwa, względem przekazania indemnizacyjnych kapitałów uwolnienia od ciężarów gruntowych.

Nr. 81. Okólne rozporządzenie naczelnnej komendy armii z 18go kwietnia 1857, z obwieszczeniem najwyższego przepisu, że na przyszłość dla aspirantek do miejsc fundacyi eraryalnej w Hernalds edukacyjnym instytucie dla córek oficerskich obowiązujący jest *szósty* i nieprzekroczony *ósmo* rok życia jako wiek do przyjęcia.

Nr. 82. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, tudzież ministerstwa handlu, przemysłowości i budowl publicznych z 21. kwietnia 1857, prawomocne w Węgrzech, Krocacji i Sławonii, Serbskiem województwie i Temeskim banacie, tudzież w Siedmiogrodzie, tyczące się postępowania przy wywłaszczaniu gruntów na gościńce publiczne i budowle wodne.

Nr. 83. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 22. kwietnia 1857, prawomocne w całym obwodzie państwa, z wyjątkiem wojskowego Pogranicza, tyczące się korespondencyi austryackich władz sądowych z sądami władzami królestwa Bawaryi.

Nr. 84. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i naczelnnej komendy armii z 27. kwietnia 1857, prawomocne w koronnych krajach niższej i wyższej Austrii, Salzburga, Tyrolu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Wybrzeża z Tryestem, Węgier, Krocacji i Sławonii, Serbskiego województwa z Temeskim banatem, Czech, Morawii, Szląska, Galicyi, Krakowa, Bukowiny i Siedmiogrodu, tyczące się premii rządowych przy wyścigach konnych przeznaczonych dla podniesienia chowu koni.

Nr. 85. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i naczelnnej komendy armii z 27. kwietnia 1857, obowiązujące kraje koronne niższą i wyższą Austryę, Salzburg, Tyrol z Voralbergiem, Styryę, Karyntyę, Krainę, Wybrzeże z Tryestem, Węgry, Krocacyę i Sławonię, Serbskie województwo z Temeskim banatem, Czechy, Morawie, Szląsk, Galicyę, Kraków, Bukowinę i Siedmiogród, — którem się postanawiają przepisy względem premii przyzwolonych z zasiłków rządowych za chów koni.

Sprawy krajowe.

(Wyjazd J. M. Cesarstwa do Węgier. — Obchód urodzin i imienin. — Nowiny dworu. — Festyn „del perdono di casa d'Austria“.)

Wiedeń, 4. maja. Jch Mość Cesarstwo wsiedli wczoraj wieczór o godzinie 9tej 20 min. na stojący u młynów cesarskich jacht parowy „Adler“, a dziś rano o godzinie pół do czwartej przy Pomyślnej pogodzie odplynęli Dunajem do Węgier. C. k. paropływ wojenny „Croatia“ eskortował jacht cesarski.

W świcie Jch Mości Cesarstwa znajdowali się: Jego Excelencya drugi generał-adjutant baron Kellner-Köllenstein, fml. hrabia Nobili, Jej Excelencya hrabina Esterhazy, księżna Taxis, hrabina Lamberg, fligel-adjutanci, Majorbaron Waldstätten, hrabia Waldstein i baron Friedenfels, półkownik Mollinary, komendant korpusu pionierów i flotyli; major Raumacher komendant flotyli dunajskiej. Za przybyciem Najjaśniejszego Państwa u młynów cesarskich był plac wyładowania świetnie iluminowany.

Wiedeń, 4. maja. W ciągu bieżącego miesiąca obchodzone będą u dworu cesarskiego rozmaite festyny familijne, a mianowicie 15. b. m. potrójna uroczystość: imieniny Jch Cesarzew. M. M. Arcyksiężny Zofii matki i Arcyksiężniczki Zofii, córki Najjaśniejszych Państwa, i urodziny Jego Cesarzew. Mości Arcyksięcia Ludwika Wiktora; dnia 9. maja 29ta rocznica urodzin Jego Cesarzew. Mości Arcyksięcia Henryka; dnia 27. maja imieniny Jego Cesarzew. Mości Arcyksięcia Jana; dnia 28. maja imieniny Jego Cesarzew. Mości Arcyksięcia Wilhelma, a dnia 30. maja imieniny Jego Mości Cesarza Ferdynanda.

Medyolan, 28. kwietnia. Tak zwany festyn „del perdono di casa d'Austria“, zaprowadzony za panowania Cesarzowej Maryi Teresy, obchodzono dziś z nadzwyczajną świętością w kościele St. Celso, na przedmieściu tej samej nazwy. Wojska wszelkiego rodzaju broni były ustawione wzdłuż Borgo, pod pawilonem urządzonym przed kościołem, oczekiwał Jego Excelencya p. fzm. hrabia Gyulai, otoczony sześciu innymi jenerałami i liczną świtą, przybycia Jego Cesarzew. Mości najdostojniejszego Arcyksięcia jenerał-gubernatora, a Jego Excelencya pan Namiestnik i znaczna liczba szlachty w przepysznych uniformach witali najdostojniejszego księcia u wnijścia ozdobionego wspaniale kościoła, przed którym cały plac i wszystkie przyległe ulice były natłoczone widzami. Po odprawieniu nabożeństwa towarzyszyły wszystkie ekwipaze Jego Cesarzew. Mości aż do pałacu.

Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Franciszek Karol spodziewany jest 12. maja w Pradze, także Jej Mość Cesarzowa wdowa Karolina Augusta ma temi dniami udać się w odwiedziny do Jego Mości Cesarza Ferdynanda.

Rozporządzenie ministerjum spraw wewnętrznych i naczelnnej komendy armii z dnia 27. kwietnia 1857.

Ważne dla krajów, koronnych wyższej i niższej Austrii, dla Salzburga, Tyrolu, Styryi, Karyntyi, Krainy, wybrzeża z Tryestem, Węgier, Krocacji i Sławonii, Serbskiego województwa z banatem Temeskim, dla Czech, Morawii, Szląska, Galicyi, Krakowa, Bukowiny i Siedmiogrodu.

Względem wyznaczonych ze skarbu publicznego nagród wyścigowych dla zachęty do chowu koni lepszych.

Jego c. k. Apost. Mość raczył najwyższem postanowieniem ddto. Medyolan 27go stycznia r. b. dla podźwignienia chowu koni w monarchii przyzwolić co do zasady na odbywanie rocznych wyścigów konnych, a na czas lat trzech na coroczne nagrody ze skarbu publicznego, wyznaczone dla wypróbowania szybkości, wytrzymałości i siły koni, zaczem podaje się niniejszem do powszechnej wiadomości bliższe postanowienia wyznaczonych na wyścigi konne nagród ze skarbu publicznego, a) na wspomniany okres trzechletni.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1. Ubieganie się o nagrody ze skarbu publicznego wyznaczone za wyścigi konne dla podźwignienia chowu koni i rozdanie tych nagród, odbędzie się w miejscach wyścigowych w następującym paragrafie oznaczonych.

§. 2. Na miejsca wyścigowe oznacza się:

Wiedeń dla Austrii wyższej i niższej, dla Salzburgu, Tyrolu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Wybrzeża z Tryestem;
Peszt dla Węgier, Krocacji z Sławonią, Serbskie województwo z Banatem;
Pardubie dla Czech, Morawii i Szląska;
Lwów dla Galicyi, Krakowa i Bukowiny; i
Klausenburg dla Siedmiogrodu.

§. 3. Ubieganie się o wyznaczone ze skarbu publicznego nagrody za wyścigi konne nastąpi:

w Wiedniu w drugiej połowie maja;
w Peszcie w pierwszej połowie czerwca (podczas jarmarku na św. Medarda);
w Pardubie na początku października;
we Lwowie z końcem czerwca;
w Klausenburgu z końcem lipca (podczas jarmarku na konie).

§. 4. Oznaczone do ubiegania się o nagrody ze skarbu publicznego dnie w każdym roku, termina ostateczne do meldunków, organa postanowione do przyjmowania tych meldunków, tudzież wkładek i wadyum i t. d. ogłoszone będą corocznie dla każdego z miejsc wyścigowych.

§. 5. Regulaminem tu dołączonym przepisano reguły, jakie zachować należy przy ubieganiu się o wyznaczone ze skarbu publicznego nagrody za wyścigi konne, i oznaczono organa powołane do ich przeprowadzenia i nadzoru.

§. 6. Do ubiegania się o wyznaczone ze skarbu publicznego nagrody za wyścigi konne przypuszczone będą tylko ogiery i klacze.

§. 7. Przy wszystkich tych nagrodach, o które ubiegają się konie rasy angielskiej lub wschodniej, mają konie rasy czystowschodniej dziesięć funtów, a konie rasy wschodniej pięć funtów ulgi z ciężaru.

§. 8. Za czystowschodnie uważać należy te konie, względem których stanie dowód, że albo pierwszy lub drugi, lub najwięcej już trzeci ascendent tak z ojca jak i z matki sprowadzony został ze wschodu, i że w pochodzeniu żadna inna krew się nie przymieszala.

§. 9. Za wschodniego pochodzenia uważane będą te konie, względem których stanie dowód, że albo pierwszy lub drugi, lub najwięcej już trzeci ascendent z ojca lub matki sprowadzony został ze wschodu.

§. 10. Klacze mają przy wszystkich tych wyścigach 3 funty ulgi z ciężaru.

§. 11. Przy ubieganiu się o wyznaczoną za wyścigi konne ze skarbu publicznego nagrodę pierwszej klasy, dźwigać ma zdobywca jednej takiej nagrody 4 funtów, dwóch takich nagród 6 $\overline{6}$, a trzech lub więcej takich nagród 8 $\overline{6}$ ciężaru więcej.

§. 12. Przy ubieganiu się o wyznaczoną za wyścigi konne ze skarbu publicznego nagrodę drugiej klasy dźwigać ma zdobywca nagrody skarbowej pierwszej lub drugiej klasy 4 $\overline{6}$, dwóch takich nagród 6 $\overline{6}$, trzech lub więcej takich nagród 8 $\overline{6}$ ciężaru więcej.

§. 13. Zdobywca skarbowej nagrody wyścigowej otrzyma oprócz tego połowę wszystkich wkładek i wadyów, drugą zaś połowę otrzyma koń z kolei.

§. 14. Waży się na funt wiedeński. Dystancję zaś obliczono na jedną milę angielską, t. j. 848 sążni wiedeńskich. (C. d. n.)

Ameryka.

(Wojska do Kansas. — Powściągnięcie sekty Mormonów. — Doniesienia z Meksyku. — Wiadomości bieżące. — Stan rzeczy u Mormonów. — Napływ osadników w Kansas i Nebraska. — Doniesienia z centralnej Ameryki.)

Nowy York, 15. kwietnia. Dziennikowi *New-York Courier and Enquirer* donoszą z Washingtonu, że wojska związkowe w Kansas mają być pomnożone o 800 ludzi, to jest o 8 kompanii stojącego obecnie w Minasocie 10go pułku piechoty. Kolumna złożona z 1000 ludzi piechoty i konnicy pod dowództwem pułkownika Somner ma około 10go czerwca wyruszyć do boju z Indianami. W ogóle, jak sądzą, stanie w połowie czerwca 3-4000 ludzi w Kansas. Pan Buchanan ma podobno zamiar wystąpić nieco dobitniej przeciw zabiegom Mormonów w Utah, niż jego poprzednicy. Odkąd sekta ta zaczęła odgrywać rolę w polityce państwa Illinois, nie miał odwagi żaden rząd wglądać w stosunki tej szczególnej korporacji. Ale teraźniejszy gabinet chce widocznie zapoznać się bliżej z tymi świętoszkami. Zamierza bowiem wyprawić do Utah 2500 ludzi pod dowództwem znakomych, żonatych oficerów. Prócz tego mają udać się sędziowie i urzędnicy egzekucyjni, również żonaci, nad wielkie jezioro słone, i zająć teraźniejsze posady pana Brigham Young i jego zwolenników. Spodziewają się, że środki te zapewnią dostateczną ochronę urzędnikom i utrudnią wstęp do Utah czystszymszym zasadom moralnym. Pan Drummond, członek wyższego sądu w Utah, zrezygnował z swej posady.

Podług doniesień z **Vera-Cruz** z 4. kwietnia oświadczyło się duchowieństwo wyraźnie przeciw nowej konstytucji. Rząd chciał zato pociągnąć do odpowiedzialności arcybiskupa i innych znakomych duchownych i wydał manifest do narodu, w którym stara się usprawiedliwić swoje postępowanie. Armia złożyła przysięgę na konstytucję, którą w ogóle przyjęto zycielwie. Batalion gwardii narodowej i nieco artylerji wysłano do Tehuantepec dla przywrócenia porządku. Zaszły tam bowiem zaburzenia, przyczem postradało życie kilkoro ludzi.

— Okręt „Asia“ zawinął z gotówką 322.382 dolarów i z Nowojorską pocztą z 15. kwietnia do Liwerpola. Przybyły tam szczęśliwie także „Ericso“ i hamburski parowiec „Borussia“. Konwencyę cła zundowego podpisali dnia 4. kwietnia w Washingtonie Mr. Cass i duński poseł Mr. Bille, Stany zjednoczone płacą z swojej strony indemnizacji 393.000 dolarów czyli 717.829 bitych talarów duńskich. Mianowany do Chin poseł amerykański, Mr. Reed, pojedzie na Europę na swą posadę, ażeby się umówić z rządami Anglii i Francji względem ich polityki i stosunków w Oryencie.

— Były członek wyższego sądu w Utah, p. Drummond, który jak wiadomo zrzekł się swej posady, podaje w swym liście rezygnacyjnym nader smutny obraz tamtejszych stosunków. Szkaradziństwa, jakie wykrywa, niemają prawie przykładu w naszych dziejach. Fanatyczna korporacja Daniłów z panem Brigham Young na czele, poprzysięgła śmierć i zniszczenie wszystkim niewiernym i prześladowuje bez względu na wszystko, co tylko nienależy do ich sekty. Kilku urzędników unii padło ofiarą i nikt nie jest już teraz pewnym swego życia. Winowajców, którzy za te zbrodnie zostali uwięzieni i stawieni przed sądem, uwolnili Mormoni przemocą. Archiwa sądu popalone i poniszczone. Ale niepoprzestając jeszcze na tem zaczyna Brigham Young aresztować wszystkich, którzy niesprzyjają zasadom mormonizmu. Pięciu Amerykanów z Missouri i Jowy znajduje się

obecnie w więzieniu w Utah za to, że w drodze do Kalifornii ganiłi postępowanie Mormonów.

— Napływ kolonistów do Kansas i Nebraski zwiększa się z każdym dniem. Każdy pociąg z Bostonu do Nowego Jorku jest przepełniony kolonistami. Paropływy na rzece Missouri zostały z tej przyczyny pomnożone. Obliczają, że od czasu otworzenia żeglugi na rzece przybyło 7000 kolonistów do Kansas City, a tysiące wysiadły na innych punktach. Do Leavenworth przybywało w przecięciu dziennie po 300 ludzi. Jeśli stosunek ten potrwa jeszcze 3 do 4 miesięcy, co łatwo być może, będzie Kansas z końcem roku liczyć 200.000 mieszkańców. Nad rzeką Missouri, o trzydzieści mil poniżej Leavenworth a o kilka mil powyżej rzeki Kansas, zostało wytyczone nowe miasto w najżyźniejszej okolicy. Nazwa jego będzie Quindaro, po imieniu indyjskiego właściciela, od którego odkupiono te grunta.

— Wiadomość o mniemanem zwycięztwie pułkownika Lockridge okazała się fałszywą. W prawdzie zbliżył się pułkownik z 2 paropływami i 300 ludźmi do twierdzy Castillo, ale cofnął się zaraz bez przypuszczenia szturm, gdyż przekonał się, że załoga była zanadto silna, by mógł ją pokonać.

Hiszpania.

(Pobór wojska. — Wiadomości bieżące. — Podstępny korsarzów ryfejskich.)

Madryt, 26. kwietnia. *Gaceta* ogłasza dekret z 25. kwietnia, który dla uzupełnienia teraźniejszego i przyszłego ubytku czynnej armii w tym roku powołuje z tegorocznego zaciągu 50.000 ludzi w szeregi. Powołani mają stawić się do swoich korpusów najdalej do 30. czerwca. — Przy sposobności poświęcenia „Szpitalu księżniczki“ ofiarowała Królowa 20.000 realów do rozdania znajdującym się w szpitalu chorym. — Dziennik *Novedades* donosi, że na dniu 20. b. m. został był przywódca Karlistów Pedro Sorriera, zwany El Guero de Ratera, uwięziony i sprowadzony do Barcelony. Przyczyna jego uwięzienia niewiadoma, sądzą jednak, że jest zawikłany w spisku Karlistów. — Korsarze ryfejscy zaczynają znów broić. Z *Albacenas* donoszą dziennikowi *Correo de Andalucia*: „Ponieważ Maurowie dali znać na granicy, że chcą sprzedać Jódz z drobiem i inną żywnością, udało się 27. z. m. 4 majtków i tłumacz José Leompert małym czółnem na oznaczone miejsce. Nagle pojawiła się obsadzona Maurami Jódz i zaczęła ich ścigać. Zamiast powrócić do twierdzy puściło się czółno w kierunku przylądka Moro. Ale ukryta dotychczas mała szalupa angielska (którą zapewne skradli Maurowie) zaskoczyła mu drogę. Leompert i towarzysze jego zostali pojmani. W chwili, gdy wysadzono ich na ląd, poległo dwóch majtków hiszpańskich od strzałów maurytańskich, a tłumacz został raniony. Maurowie obwiązali wprawdzie jego rany, ale obawiają się powszechnie, by go nie zabili z obydwojoma pozostałymi towarzyszami.“

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Pochwały wojsku indyjskiemu. — Zapomogi żonom wojskowym. — Nowe okręta. — Otwarcie parlamentu. — Wybór prezydenta. — Księżna Gloucester.)

Londyn, 29. kwietnia. *Gazette* podaje proklamacyę indyjskiej rady tajnej, datowaną z fortu William 12. marca, w której generał Outram i jego wojska otrzymują pochwałę za zwycięstwo odniesione nad Persami pod Buszyrem.

Ministryum wojny wyznaczyło żonom tych żołnierzy, którzy idą do Chin, aż do ich powrotu dzienną zapomogę w kwocie 6 szylingów (5 groszy srebrnych).

Zaledwie spuszczone zostały z warsztatów okręt liniowy „Sovereign“ i fregata „Raccoon“, nadszedł już rozkaz, by zaczęto budować dwa nowe okręta wojenne. Pierwszy z nich będzie paropływ śrubowy o 91 działach i sile 1000 koni pod nazwą „Atlas“; drugi, korweta parowa o 21 działach, ma się nazywać „Orfeusz“.

Londyn, 30. kwietnia. Dziś w południe o godzinie drugiej otworzyła komisya królewska nowy parlament. W Izbie niższej zaproponował Lord *Harry Vane* pana *Evelyna Denison* na prezydenta, a *Thornley* popierał wniosek. Po skończonym wyborze, który wypadł podług życzenia wlioscodawcy, odroczyła się Izba.

Księżna Gloucester umarła dziś zrana w 82 roku życia. Jej królewicz. Mość przeżyła całe swe rodzeństwo (7 synów i pięć córek Króla Jerzego III). Zgon Jej królewicz. Mości nastąpił bez cierpień o 1/4 na 5tą. Księżna Gloucester Mary była czwarta córka Jerzego III. Dnia 22. lipca 1816 zaślubiła swego kuzyna, księcia Wilhelma Fryderyka Gloucester, synowca Króla Jerzego III. Książę umarł w roku 1834 bez potomstwa.

Francya.

(Przybycie W. księcia Konstantego do Tuileryów. — Wybory. — Wyprawa do Chin.)

Paryż, 30. kwietnia. Wielki książę Konstanty przybył dziś wieczór o godzinie 5 $\frac{3}{4}$ do Tuileryów; wjeżdżał bramą tryumfalną placu gonitwy; dobosze bili w bębny a ustawione wojska prezentowały broń. Wielki szambelan Cesarza przyjmował księcia u wnijścia do pałacu i wprowadzał wielkimi schodami, a u pierwszych stopni na górce Cesarz powitał swego gościa i przedstawił potem Cesarzowej.

Rząd rozesał agentów na prowincyę, by rozpoznać widoki kandydatów rządowych przed wyborami. Przedłożenie tegorocznej sesyi aż do 27. maja zostało uchwalone na wczorajszej radzie ministeryalnej.

Podług półurzędowego doniesienia w dzienniku *Patrie* robi ministerium marynarki przygotowania, by wyprawić do Chin nową dywizję okrętów wojennych. Pomiedzy okrętami, które mają być wysłane, wymieniają fregatę parową „Audaciense“, należąca obecnie do floty śródziemnomorskiej. *Patrie* dodaje, że z okrętami wyruszy 1000 ludzi wojska lądowego.

Włochy.

(Czynności w Izbach. — Jej Mość Cesarzowa rosyjska w Rzymie.)

Druga Izba sardyńska przyjęła na posiedzeniu swem z 28. kwietnia projekt względem koncesyi na kolej żelazną między Ancony i Genewą 96 głosami przeciw 30, i rozpoczęła debaty nad projektem względem przeniesienia marynarki wojennej z Genuy do Spezia.

Giornale di Roma z 25. kwietnia pisze: Dziś o godzinie 1. w południe Jej Mość Cesarzowa matka rosyjska z liczną świtą oddawała wizytę na Watykanie Jego Świątobliw. Papieżowi. U schodów przyjmowali Jej ces. Mość Maggiordomo Mons. Boromeo i inni urzędnicy dworu papieżkiego i wprowadzali na pokoje; Papież u drzwi powitał Cesarzową z największą uprzejmością. Po dość długiej rozmowie przedstawiała Jej Mość Cesarzowa Ojcu świętemu wszystkich panów i damy swej świty, a potem oglądała osobliwości Watykanu.

Niemce.

(Sprawa neuenburska. — Propozycje co do zastępstwa narodowego. — Obchód urodzin Cesarza rosyjskiego na dworze pruskim.)

Z **Berlina** donoszą do *Allg. Ztg.* o bliskim już i zupełnem załatwieniu sprawy neuenburskiej, zwłaszcza że propozycje pojednawcze mocarstw zostały już od Prus przyjęte, i że to zapewne i w Szwajcaryi nastąpi.

— Komisya pruskiej Izby deputowanych dla spraw konstytucyjnych rozpoznawszy jedną z przedłożonych jej petycji, złożyła raport zasługujący na szczególną uwagę.

Predykan Tyska w Rüdersdorfie podał względem przyszłego zastępstwa krajowego następujące propozycje: 1) W razie, gdyby po upływie teraźniejszego peryodu wyborczego nie stawiała się przy nowych wyborach deputowanych do Izby drugiej połowa pierwotnych wyborców pierwotnego okręgu wyborczego dla obrania wyborcy, natenczas pierwotny ten okręg wyborczy zrzuca się na czas nadchodzącego okresu wyborczego zastępstwa w Izbie deputowanych. 2) Jeśli nie stawiała się połowa wyborców okręgu wyborczego do wyboru deputowanego lub więcej deputowanych, którzy stanąć mieli koniecznie, gdyby (stosownie do uwagi ad 1) miało przyjść do obrania wyborców we wszystkich okręgach wyborczych, tedy okręg ten wyborczy zrzuca się na czas nadchodzącego okresu wyborczego zastępstwa w Izbie deputowanych. 3) Jeśli w kraju nie wybrano połowy deputowanych, z których Izba składać się miała, natenczas kraj zrzuca się zastępstwa na czas nadchodzącego okresu wyborczego, a po upływie lat sześciu zapytany być ma kraj znów w ten sposób, czyli chce mieć zastępstwo. Wnioskodawca uzasadniał tem propozycje swoją: Izba deputowanych jest właściwie reprezentantem narodu. Lecz jeśli nawet i połowa wyborców pierwotnych nie brała udziału w wyborach, tedy zapewne niechce zastępstwa. Według zdania wnioskodawcy — mówi dalej sprawozdanie komisji, nie powinno więc rozstrzygnięcie względem przyszłości państwa zależeć od tych wyborców, którzy z poniesieniem ofiar brali czynny udział w wyborach, lecz od tych, którzy zaniedbują obowiązki swych politycznych, jakich w obec współobywateli swych podjęli, i którzy obojętni są na przyszłe losy kraju. Komisya proponuje Izbie jednomyślnie, by przeszła do porządku dziennego.

Na zamku Charlottenburg obchodzono 29. kwietnia rocznicę urodzin Cesarza rosyjskiego. Jak donosi pruski *Staatsanzeiger* wystąpili przytem Jego Mość król pruski i księżta w uniformach rosyjskich z orderem św. Jędrzeja. W ciągu uczty, na której znajdowali się także książę Mikołaj i książę Eugeniusz, księżta Leuchtenbercy, jako też urzędnicy ambasady rosyjskiej i przedstawieni u dworu znakomici Rosyanie, wznosił Jego Mość król toast za zdrowie Cesarza.

Królestwo Polskie.

(Obchód urodzin Cesarza Alexandra. — Ułaskawienia.)

Gazeta warszawska z dnia 1. kwietnia donosi: W dniu onegdajszym, jako w najradośniejszą rocznicę urodzin Najjaśniejszego Cesarza i Króla odbyły się w godzinach rannych, w świątyniach tułtejszych wszelkich wyznań, nabożeństwa o jak najdłuższe i najpomysłniejsze panowanie Najjaśniejszego Monarchy. O godzinie 10 rano, JW. generał-adjutant Paniutin, zarządzający częścią cywilną w Królestwie Polskiem, przyjmował na pokojach pałacu Brühlowskiego powinszowania od urzędników tak wojskowych jako i cywilnych, nie mniej znakomitszych szlachty i obywateli, poczem z temiz udał się do prawosławnego katedralnego Soboru św. Trójcy, na nabożeństwo solenne, celebrowane przez najprzewielebniejszego Arseniusza, Arcybiskupa Warszawskiego i Nowogrodzkiego, które zakończone zostało *Te Deum*, przy wystrzałach z dział cytadeli Alexandrowskiej. Wieczorem tegoż dnia w teatrze wielkim dano widowisko bezpłatne, a miasto całe było rześisto oświetlone.

Na zasadzie Najmiłościwszego manifestu z dnia 26. sierpnia r. z. dozwolono powrócić z Syberyi do Królestwa Polskiego byłym Przestępcom politycznym, mianowicie: Janowi Sesickiemu, Aleksan-

drowi Mireckiemu, Nepomucenowi Reszczyńskiemu, Józefowi Bogusławskiemu, Karolowi Bogdaszewskiemu, Konstantemu Drotkiewiczowi, Adamowi Klossowskiemu, Rafałowi Błońskiemu, Karolowi Bem, Józefowi Aneczykowskiemu, Lucyanowi Szaniawskiemu, Augustowi Karasińskiemu, Cyrykowi Akord, Pawłowi Sikorskiemu, Aleksandrowi Czerwińskiemu, Józefowi Toczyńskiemu, Janowi Marszand, Szymonowi Tokarzewskiemu, Adolfowi Gruszewskiemu, Konstantemu Kalinowskiemu, Kazimirzowi Gazylskiemu, Benedyktowi Kosiewiczowi i Mieczysławowi (Prawdomów) Wyrzakowskiemu.

Rosya.

(Utarczki na linii kaukaskiej. — Traktat z Japonią. — Zgromadzenie badaczów natury w Finlandyi uchylone.)

Petersburg, 29. kwietnia. Z nad Kubanu donoszą, że przy końcu zeszłego miesiąca próbowało znówu 100 jeźdźców przekroczyć zamarniętą rzeką i znieść pikietę rosyjską. Za nimi nadciągnęło jeszcze 1000 ludzi konnicy i piechoty, ale cały ten oddział musiał się cofnąć, gdy nadeszły posiłki Rosyanom. — Z końcem lutego wykonał generał Debu szczęśliwą wyprawą na szczepek Bzeduchów, przywiązany fanatycznie do Mehameda Amir. Skoncentrował w tym zamiarze 5 batalionów piechoty, 900 Kozaków, 10 dział i 230 ludzi milicyi, przeprowił się za Łabę i wpadł na otoczone lasem i bagnami aulę Koneczuko-Chabel tak niespodzianie, że Czerkiesy niemogli nawet myśleć o obronie. Wielu z nich poległo w potyczce, 23 pojmano, zdobyto 350 sztuk bydła i spalono aulę. Rosyanie cofnęli się przed nadciągającymi posiłkami i mieli stracić przytem 34 ludzi w poległych i ranionych. Nierównie lepiej miało się powieść Lesgom. Drużyna z 80 ludzi napadła owczarzów w obwodzie Tuszino-Pszawo-Chewsur, zabrała im 2000 owiec i uprowadziła dziesięcioletniego chłopca.

— Jak donoszą dziennikowi *Nord* z **Petersburga**, został zniesiony zakaz wywozu złota i rząd ogłosił traktat handlowy i nawigacyjny, zawarty z Japonią, na mocy którego zostały trzy porty Simoda, Hakodadi i Nangasaki otworzone także Rosyanom.

— Zgromadzenie badaczów natury w Helsingfors w Finlandyi, zostało na ten rok z rozkazu Cesarza uchylone. Dziennik Szwedzki *Svenska Tidningen* twierdzi, że dla tego, iż się na nie zbierali także uczni.

Grecya.

(Podwyższenie płacy urzędników. — Niepokoje między uczniami uniwersytetu. — Rozboje. — Wiadomości bieżące.)

Ateny, 21. kwietnia. Rada ministrów przedłożyła Królowi ustawę względem podwyższenia płacy wszystkim urzędnikom, którzy pobierają mniej niż 400 drachmów miesięcznie. — Na uniwersytecie zaszły niepokoje między młodzieżą; dwóch uczniów ukarano wydaleniem. — Rozboje zaczynają znówu kraj niepokoić. Herszt rozbójników Katalabizy pojawił się niedawno w Koryncie, napadł na dom tańtejszego mieszkańca Delianis, zabrał nietylko wszelkie kosztowności, ale porwał syna i jednego z krewnych właściciela, których wydał później za znaczny okup. Na gościńcu między Lamią a Karpenisi wicherzą rozbójnicy. — Francuski ambasador p. Mercier odjechał dziś za urlopem do Paryża. — Admirał Lyons stał z swoją flotą w Syra. Król wysłał księcia Mourousy na jego powitanie z zapewnieniem, że z przyjemnością powitałby byłego angielskiego ambasadora w Pyreju. Słychać, że dwór zamierza na przyszłą wiosnę zrobić podróż po Grecyi. Kiedy wyjazd ma nastąpić, niewiadomo jeszcze.

Turcya.

(Reforma administracji w kościele greckim. — Doniesienia z Trebizondy.)

Journal de Constantinople z 23. kwietnia zawiera następujące rozporządzenie Porty wysokiej, którem wezwano patryarchę kościoła greckiego do utworzenia komisji w terminie oznaczonym. Komisya ta zająć się ma pod nadzorem rządu tureckiego kwestyami ważnymi, wynikłymi z hat-humajum, i rozpoznaniem odnoszących się reform.

„Wysoce mądry Patryarcho grecki!

Dotychczas do wiadomości Waszej, że jednym z wysokich rozporządzeń firmanu cesarskiego co do ogłoszonych ostatnimi czasy reform nakazano, by wszystkie przywileje i swobody duchowne nadane gminom chrześcijańskim i innym niechrześcijańskim znajdującym się w państwie tureckim, poddano rozpoznaniu w przeciągu pewnego czasu, i że mianowane w patryarchach „ad hoc“ komiteta mają za wysokiem przyzwoleniem cesarskiem i pod nadzorem Porty wysokiej przystąpić do ich sprawdzenia, i naradzać się nad reformami, jakich wymaga postęp cywilizacji i czasu, a następnie przywileje te przedłożyć Portce wysokiej; tudzież, że gdy wszyscy patryarchowie, metropolici, arcybiskupi, biskupi i rabini przy objęciu posady urzędowej składają przysięgę według rotty ułożonej wspólnie przez Portę wysoką i szefów duchownych rozmaitego wyznania, zezem też wszystkie dochody kościelne, jakiegokolwiek rodzaju byc one mogły, zostają zniesione i zastąpione stałą placą dla patryarchy i przelożonych gmin, tudzież placą dla rozmaitych członków duchowieństwa, a która stosowna być ma do ich znaczenia, godności i stanowiska, i że nareszcie bez wdzierania się do ruchomego lub nieruchomego majątku rozmaitych wyznań religijnych podana ma być jednak świecka administracja spraw gmin niemuzułmańskich nadzorowi zgromadzenia, które wybrać należy z grona gmin szczególnych, tak z pomiędzy członków świeckich jak i duchownych.

A że ważność tej sprawy nie cierpi już żadnej zwłoki, zatem nie będzie się już i tym folgować, którzy to w drodze urzędowej obwieszczono postanowienie rządu cesarskiego chcieliby obejść lub się z pod niego wyłamać. Wysoka Porta nie przyzwoli na to bynajmniej, by zasada tak zbawienna dla całego narodu wykonana być miała w sposób niedostateczny.

Wzywa się przeto Was Patryarchę do gorliwego postępowania w kierunku Wam oznaczonym i do utworzenia wspomnianego komitetu w patryarchacie greckim!

Do tegoż dziennika piszą z **Trebizondy** z 14. kwietnia:

„Doniesienia o zawarciu pokoju, o zrzeczeniu się przez Anglię prawa opiekowania się na przyszłość poddanyami perskimi, o nie usunięciu Sadrazemu itd. wywołały w Persyi powszechnie nieukontentowanie, a mianowicie w Tabrydzie, w Koi, Orumii i w innych miastach, gdzie użalano się powszechnie na uciemnienia wzyra wielkiego i spodziewano się jego uchylenia.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 4. maja. Wieczorna *Gazeta wiedz.* ogłasza następujące depesze telegraficzne: Jego Cesarzewicza Mość Arcyksiążę Albrecht jeneralny gubernator Węgier do Jego Exc. ministra spraw wewnętrznych:

Buda, 4. maja. Ich Mość Cesarstwo przejeżdżali wśród okrzyków radości tłumnie zgromadzonych mieszkańców dziś rano o godzinie 6tej 15 min. przez Presburg.

Druga depesza od c. k. przełożonego komitetu w Komornie do Jego Exc. ministra spraw wewnętrznych:

Komorn, 4. maja. Ich Mość Cesarstwo przybyli dziś rano o kwadrans na 11tą do Komorna a o pół do dwunastej przed południem odjechali w dalszą podróż.

Paryż, 4. maja. Dzisiejszy *Monitor* zawiera następujące doniesienie: „Dzienniki berneńskie ogłaszają projekt ugody zawartej ku załatwieniu sprawy neuenburgskiej. To ogłoszenie pochodzące z indyskrecyi nie do darowania, niezgadza się z textem autentycznym jeszcze ostatecznie nieustanowionym. To nadużycie tajnych jeszcze nie zamkniętych układów jest tem bardziej pożałowania godne, że mogłoby szkodzić pomyślnemu skutkowi.“ — Cesarz był wczoraj z Wielkim księciem Konstantym na przejazdce w lasku Buzlońskim. — Renta 3% 68.95.

Kurs lwowski.

Dnia 6. maja.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	4	43	4	46
Dukat cesarski „ „	4	46	4	49
Półimperyj zł. rosyjski „ „	8	16	8	19
Rubel srebrny rosyjski „ „	1	36	1	37
Talar pruski „ „	1	32	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka „ „	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 złr. } bez	82	36	82	55
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } kuponów	79	5	79	33
3% Pożyczka narodowa }	83	30	84	8

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 4. maja o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84¹/₁₆ — 84⁵/₁₆. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92 — 93. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95¹/₂ — 96. Obligacje długu państwa 5% 82⁷/₈ — 83, detto 4¹/₂% 72 — 72¹/₄, det. 4% 65 — 65¹/₈, detto 3% 50¹/₄ — 50¹/₂. detto 2¹/₂% 41¹/₂ — 41³/₄, detto 1% 16¹/₂ — 16³/₄. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88 — 88¹/₂. Galic. i węgier. 5% 79¹/₂ — 80¹/₂. Detto innych krajów koron. 85¹/₂ — 86¹/₂. Obl. bank. 2¹/₂% 63¹/₄ — 63¹/₂. Pożyczka loter. z r. 1834 340 — 342. Detto z r. 1839 138¹/₄ — 138¹/₂. Detto z r. 1854 109³/₄ — 109⁷/₈. Renty Como 14³/₈ — 14⁷/₈. Galic. list. zastawne 4% 77 — 78. Póln. Oblig. Prior. 5% 86 — 86¹/₂. Glognickie 5% 80 — 81. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 86 — —. Oblig.

Lloydy (w srebrze) 5% 90 — 91. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 113 — 114. Akeyi bank. narodowego 991 — 993. Akeye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 238¹/₂ — 239. Akeye niż. austr. tow. eskomp. 123¹/₂ — 124. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 254 — 256. Detto póln. kolei 206³/₄ — 207. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 288 — 288¹/₄. Detto tow. żegl. parowej 574 — 576. Detto 13. wydania 571 — 573. Detto Lloyda 422 — 425. Peszt. mostu łańcuch. 75 — 77. Akeye młyn parowego wiedz. 66 — 67. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 29 — 30. Detto 2. wydania 39 — 40. Esterhazego losy 40 złr. 78 — 79. Windischgrätz losy. 25³/₄ — 26. Waldsteina losy 27³/₄ — 28. Keglevicha losy 13 — 13¹/₂. Ks. Salma losy 38³/₄ — 39. St. Genois 38¹/₂ — 38³/₄. Palfego losy 38³/₈ — 38¹/₂. Clarego 37³/₄ — 38.

Amsterdam 2 m. 87¹/₄. — Augsburg Uso 105¹/₄. — Bukareszt 31 T. 268. — Konstantynopol 31 T. 468 — Frankfurt 3 m. 104¹/₄. — Hamburg 2 m. 77. — Liwurna 2 m. 105¹/₄. — Londyn 3 m. 10-11¹/₂. — Medyolan 2 m. 104¹/₈. — Paryż 2 m. 121³/₄. — Cesarskich ważnych dukatów agio — —7³/₄. — Napoleondor 8 8¹/₂ — 8 9. Angielskie Sover. 10 — 15 — 10 16. Imperyal Ros. 8 — 23.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 6. maja.

Oblig. długu państwa 5% 83⁵/₁₆; 4¹/₂ 72¹/₄; 4% 64⁷/₈; 4% z r. 1850 — ; 3% — ; 2¹/₂% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. — ; z r. 1839 138⁵/₈. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akeye bank. 996. Akeye kolei póln. 2105. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 577. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akeye niższo-austr. Towarzystwa eskompotowego a 500 złr. 613³/₄ złr.

Amsterdam 1. 2 m. —. Augsburg 105 3 m. Genua — 1. 2 m. Frankfurt 104¹/₄ 2 m. Hamburg 77¹/₄ 2 m. Liwurna — 1. 2 m. Londyn 10 — 11. 2 m. Medyolan 104¹/₄. Marsylia 121¹/₂. Paryż 121⁵/₈. Bukareszt 268 Konstantynopol 468. Smyrna —. Agio duk. ces. 7¹/₂. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 80¹/₄. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 —. Pożyczka narodowa 84⁵/₁₆. C. k. austr. akeye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akeye c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 239. Hypotekar. listy zastawne —. Akeye zachodniej kolei żelaznej 200.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 6. maja.

Książę Thurn Taxis Emeryk, c. k. pułkownik, z Żółkwi. — Hr. Krasiecki Edmund, z Liska. — Hr. Zamojski Ad. z Paryża. — Hr. Michałowski St., z Przemysła. — Baron Schloissnigg, c. k. pułkownik, z Gródka. — PP. Bal Ant., z Tuligłówn. — Brześciński Sylw., z Rustwezcza. — Jaworski Jan, dziekan i kanonik hon., z Stryja. — Laurecki Józef, g. k. kanonik hon., z Sambora. — Milkiewicz Jan, c. ros. radca państwa, z Belzea. — Mikuli Ant., z Oltyni. — Paygert St., z Krzywenki. — Pragłowski Alex., z Krzyweza. — Poten Karol, z Olszanki. — Paygert Ant., z Krzywenki. — Rosnowski Ksawer, z Tartakowa. — Sadowski Mich., z Krakowa. — Szymanowski Szymon, z Spasowa. — Talarewicz Teofil, z Rosyi. — Wierzbowski Felix, z Zenkowiec. — Winkler, c. k. podpułk., z Gródka. — Zwolski Jul., z Brynic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 6. maja.

Hr. Ryzyszczewski Józef, do Rosyi. — PP. Dydyński Ant., do Przemysła. — Głowacki Wład., do Serdowa. — Garwoliński Jan, do Zloczowa. — Jasieński Konst., c. ros. rotm., do Rosyi. — Kasadajeff Wład., Austrijski Max., ces. ros. radcy państwa, i Orzechowski Justyn, do Dembicy. — Pałuszynski Józef, do Ulicka. — Siarczyński Zyg., do Streptowa. — Schlegel Lubin, do Kopatyna. — Czerkes Leonlyn, do Dembicy. — Zwolski Julian, do Brynic.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 5. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.00	+ 4 6"	89.7	połud. zach. sł.	pochmurno
2. god. popoł.	325.80	+ 13.9"	63.2	południowy	"
10. god. wiecz.	325.74	+ 8.8"	88.5	połud.-zach. "	"

Po południu deszcz 0.070.

T E A T R.

Dziś: Na korzyść pani *Schreiber-Kirchberger* opera niem.: „**Die Hugenotten.**“

KRONIKA.

(Opisanie świetnego upominku miasta Szegedy.) „Dnia dzisiejszego — pisze „Lloyd“ peszteński pod dniem 30. kwietnia — widzieliśmy wspomnianą kilkakrotnie czarę (zwaną po węgiersku „bograes“), w której mieszkańcy miasta Szegedy podadzą Ich Mości Cesarstwu sławną paprykę rybią i możemy podać tu następujące jej opisanie: Czara ta jest urobiona z dętego srebra, i tak duża, że można w niej — podług zwyczaju szegedyńskiego — przyrządzić paprykowaną rybę dla pięciu osób. Zewnątrz ma rozmaite wypukłe ozdoby. Po obu stronach, gdzie umieszczone są kółka do trzymania, znajdują się lane figurki srebrne, podobnie jak wnętrze naczyńia złożone w ogniu. Jedna z nich przedstawia siedzącą rybaczkę w stroju narodowym, która trzyma małą sieć przywiązana do drążka, druga zaś, również rybaczka w stroju narodowym, trzyma wiosło w ręku. W pośrodku przeciętego, do odejmowania przyrządzonego kółka, znajduje się herb Węgier, a na odwrotnej stronie umieszczony jest herb miasta Szegedy. Na krawędzi wierzchniej wyrity jest w języku węgierskim napis: „Upominek wiernych mieszkańców Szegedy.“ Cale naczynie, zamknięte w pięknym futerale i poświęcone jej Mości Cesarzowej, waży 200 łutów. By uzupełnić opisanie tego prawdziwie narodowego upominku, musimy dodać jeszcze, że zwykła drewniana podstawa, na której spoczywa ta czara, jest wyrobem miejskich arezstantów w Szegedy. Jestto odwieczne zatrudnie-

nie arezstantów i cała okolica nad Cisą sprowadza złamtał swoje podstawki. Sporządzeniem tego upominku zajmował się peszteński mosiężnik pan Vandrak.

— Jak oznajmiono na posiedzeniu magistratu z 24. kwietnia, mają browarnicy mnichowscy obecnie 393.580 wiader letniego, a 28.769 zimowego piwa w zapasie, to jest o 47.739, a właściwie o 2651 wiader więcej niż w roku zeszłym. Przy takim stanie rzeczy — powiada pewien korespondent powszechnej gazety augsburgskiej — możemy spokojnie wyglądać gorącej pory roku i niepotrzeba się wcale obawiać niedostatku piwa. Jest tu 23 browarników, a każdy z nich wywarzył w przecięciu do 30.000 wiader piwa.

— Pewien właściciel realności w Caudebec, we Francyi, ma zamiar przedstawić ziemię plastycznie w swoim ogrodzie. Na tę ciekawą próbę przeznaczył 10 morgów ziemi. Koryta rzek, strumieni, mórz, oceanów, odnóg, zatok i jezior będą kopane. Stałe lądy, cieśniny, wyspy, półwyspy, przylądki i góry mają być urobione podług naturalnych stosunków; stopień szerokości, południki, ekwator, będą oznaczone z matematyczną dokładnością. Ziemia będzie ozdobiona trawami i roślinami, a góry wzniesione na przepisanych w geologii pokładach. Za pomocą małych jazów będzie można napelnić wodą rzeki, jeziora i morza.